

## 10 Vuistregels voor gegevensdeling met toelichting<sup>1</sup>

### De positie van de cliënt

#### 1. *Wij respecteren de rechten van de cliënt*

Dit betekent dat wij de cliënt (en zijn ouders of verzorgers) in staat stellen om zich zelf een oordeel te vormen over de noodzaak om persoonsgegevens te verwerken of uit te wisselen. Wij zijn transparant over de voorgenomen gegevensverwerking, leggen het waarom van de noodzaak tot gegevensverwerking- en –uitwisseling uit, informeren hen over hun rechten en stellen hen in staat deze uit te oefenen.

Uitgangspunt is dat wij geen gegevens verwerken als betrokkene(n) hier bezwaar tegen heeft (hebben). En wij vragen expliciet toestemming als wij persoonsgegevens willen vragen of verstrekken waarop een professionele geheimhoudingsverplichting rust.

Hier zijn uitzonderingen op mogelijk, maar alleen als er sprake is van een zwaarwegend belang of een wettelijke bepaling die het mogelijk maakt gegevens zonder toestemming te verwerken. In dergelijke situaties motiveren wij onze handelwijze en proberen wij desondanks zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de geuite bezwaren.

#### 2. *Wij praten mét de cliënt. Wij praten niet over hen zonder hen*

Uitgangspunt is dat waar overleg tussen professionals over een cliënt (of zijn ouders of verzorgers) noodzakelijk is, dit gebeurt in het bijzijn van en met instemming van de betrokkene(n). Er zijn echter situaties denkbaar waarin dit niet kan. Dit vraagt dan om een zorgvuldige afweging en moet altijd gemotiveerd worden. Betrokkenen worden in zulke situaties in principe altijd vooraf geïnformeerd. Alleen als dit niet anders kan, gebeurt dit achteraf.

#### 3. *Wij zien vertrouwelijkheid als een waarborg voor de toegankelijkheid van de hulp- en zorgverlening en als randvoorwaarde voor de kwaliteit ervan*

Dit betekent dat wij ons realiseren dat als deze garantie voor de cliënt (of zijn ouders of verzorgers) ontbreekt, dit hen ervan kan weerhouden om de benodigde hulp of zorg te zoeken en/of te aanvaarden, of om de informatie te verstrekken die noodzakelijk is voor een kwalitatief goede (jeugd)zorg.

### De professional en de samenwerking tussen professionals

#### 4. *Wij vertrouwen elkaar in onze deskundigheid en professionaliteit*

Dit betekent dat wij geen gegevens opvragen met als doel het deskundige oordeel van de ander nog een keer te controleren.

#### 5. *Wij vragen nooit méér persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk*

Dit betekent dat degene aan wie wij persoonsgegevens vragen, er altijd van op aan kan dat wij een bewuste en zorgvuldige afweging hebben gemaakt over de noodzaak hiervan voor onze eigen taak. Wij stellen ons daarbij altijd de vraag of het doel waarvoor wij de gegevens nodig hebben ook bereikt kan worden door minder, of helemaal geen persoonsgegevens te vragen. En wij zijn in staat om onze afweging te motiveren.

---

<sup>1</sup> 'In goed vertrouwen. De privacy van de jeugd geborgd. Vuistregels voor professionals bij gegevensuitwisseling en privacy.'  
Uitgave van GGD-GHOR Nederland, GGZNederland en KNMG, 2016

*6. Wij zijn altijd transparant over met welk doel wij persoonsgegevens vragen*

Dit betekent dat wij aan elkaar uitleggen met welk doel wij gegevens aan elkaar vragen. En dat de ander er op mag vertrouwen dat wij de verstrekte gegevens vervolgens niet voor een geheel ander doel gaan gebruiken. Een voorbeeld: als wij gegevens hebben gevraagd voor het bepalen van toegang tot (jeugd)hulp, gaan wij die niet gebruiken voor fraudebestrijding.

*7. Wij respecteren de positie en eigen verantwoordelijkheid van de professional aan wie wij vragen gegevens te verstrekken*

Dit betekent onder andere dat wij ons bewust zijn van de beperkingen voor de ander om gegevens te verstrekken. Beperkingen die voort kunnen vloeien uit bijvoorbeeld een professionele geheimhoudingsverplichting, en de professionele ethiek en beroepscode die voor de ander gelden

*8. Wij maken altijd een zorgvuldige afweging of het mogelijk is om gegevens te verstrekken in het belang van de cliënt*

Dit betekent dat wij de vraag van de ander serieus in overweging nemen en voor ons toepasselijke wetgeving, beroeps- en meldcodes ook actief gebruiken om tot een zorgvuldige afweging te komen om al dat niet te verstrekken. Het oplossen van de problematiek in het belang van de cliënt (of zijn ouders of verzorgers) laten wij in belangrijke mate meewegen bij onze beslissing. Wij zijn in staat om onze afweging te motiveren.

*9. Wij hebben vertrouwen in de andere professional, dat deze de afweging om wel of geen gegevens te vragen of te verstrekken zorgvuldig heeft gemaakt*

Dit betekent dat wij elkaar niet onder druk zetten. Zo nodig gaan wij het gesprek aan om beter zicht te krijgen op doel en achtergrond van een vraag om gegevens, of de afweging om gegevens niet te verstrekken en zo tot mogelijk andere oplossingen te komen.

*10. Wij voelen ons verantwoordelijk om waar mogelijk bij te dragen aan oplossingen voor de probleemsituatie van een cliënt, ook als bepaalde gegevensuitwisseling niet mogelijk is*

Dit betekent dat in situaties waarin wij tot de conclusie komen dat persoonsgegevens niet kunnen worden verstrekt, bijvoorbeeld vanwege professionele geheimhoudingsverplichtingen, wij bekijken of wij op een andere manier kunnen bijdragen aan een oplossing voor de probleemsituaties van cliënten (of hun ouders of verzorgers), of aan het voorkomen van escalatie van problemen.